Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1728

2024 6 18

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2024/1728

2023 m. gruodžio 6 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomos aplinkybės, kuriomis tenkinamos susijusių klientų grupių nustatymo sąlygos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ([1]), ypač į jo 4 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) nustačius susijusių klientų grupes, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 39 punkte, turėtų būti galima nustatyti fizinius arba juridinius asmenis, kurie yra taip glaudžiai susieti išskirtinės rizikos veiksnių, kad būtų apdairu juos laikyti keliančiais vieną riziką. Kai neaišku, kuriai konkrečiai ryšių kategorijai turėtų būti priskiriami skirtingų asmenų tarpusavio ryšiai, reikėtų laikytis bendro atsargumo principo ir daryti prielaidą, kad egzistuoja viena rizika. Todėl aplinkybių, kuriomis tenkinamos susijusių klientų grupių nustatymo sąlygos, sąrašas turėtų būti suprantamas kaip nebaigtinis. Tais atvejais, kai fizinius arba juridinius asmenis sieja tik bendri geografiniai ar sektoriniai išorės veiksniai, jie neturėtų būti laikomi susijusių klientų grupe;

(2) paaiškinant aplinkybes, kuriomis kontrolės sąlyga yra tenkinama, siekiant nustatyti, ar egzistuoja viena rizika, jei į tą pačią konsoliduotą finansinę ataskaitą yra įtraukti du ar daugiau juridinių asmenų, kontrolės sąlyga turėtų būti laikoma tenkinama, net jei nėra pozicijų kontroliuojančiojo fizinio ar juridinio asmens atžvilgiu, nes finansiniai sunkumai gali sukelti domino efektą grupėje net tada, kai įstaiga neturi pozicijų kontroliuojančiojo asmens atžvilgiu;

(3) kadangi kontrolės ryšiai neapsiriboja asmenimis, priklausančiais tai pačiai konsoliduotajai grupei, būtina nustatyti aplinkybes, kuriomis viena rizika egzistuoja tarp dviejų ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų dėl kontrolės, net jei nerengiamos konsoliduotosios finansinės ataskaitos (dėl fizinių asmenų dalyvavimo arba dėl to, kad juridiniai asmenys yra įsisteigę trečiojoje valstybėje, arba šiems asmenims taikomas teisinis režimas nereikalauja finansinio konsolidavimo). Visų pirma, kai fizinis arba juridinis asmuo turi balsų daugumą, gali paskirti ar pašalinti daugumą valdymo organo narių arba daro lemiamą poveikį kitam asmeniui, laikytina, kad kontrolės sąlygos yra tenkinamos;

(4) be to, būtina nurodyti kitas aplinkybes, kuriomis du ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų gali kelti vieną riziką, nes vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja kitą ar kitus. Visų pirma, kai fizinis arba juridinis asmuo turi teisę ar galimybę priimti sprendimą dėl kito asmens strategijos ar svarbių sandorių arba turi teisę ar galimybę koordinuoti vieno ar daugiau juridinių asmenų valdymą, turėtų būti laikoma, kad tos aplinkybės daro lemiamą poveikį ir todėl atitinka vienos rizikos dėl kontrolės sąlygas;

(5) būtina nurodyti aplinkybes, į kurias reikėtų bent atsižvelgti vertinant ekonominę priklausomybę vienos rizikos nustatymo tikslu. Ekonominė priklausomybė atsiranda tuomet, kai fizinių ar juridinių asmenų santykiai gali sukelti sunkumų gauti finansavimą arba grąžinti skolas ir jų negalima laiku pakeisti nepatiriant pernelyg didelių papildomų išlaidų, t. y. išlaidų arba sumažėjusių pajamų, dėl kurių galėtų kilti sunkumų grąžinti skolas;

([1]) OL L 176, 2013 6 27, p. 1.

(6) be to, reikia nustatyti aplinkybes, kuriomis vienu metu egzistuoja kontrolės ir ekonominės priklausomybės sąlygos. Tuo tikslu, kai du ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų kelia vieną riziką dėl kontrolės ir vienas ar daugiau jų yra taip glaudžiai susiję su kitu fiziniu arba juridiniu asmeniu arba asmenimis, kad jie yra ekonomiškai vienas nuo kito priklausomi, turėtų būti laikoma, kad visi tie asmenys kelia vieną bendrą riziką. Vertindamos kontrolės ir ekonominės priklausomybės egzistavimą vienu metu, įstaigos turėtų nagrinėti kiekvieną atvejį atskirai, atsižvelgdamos į galimus ryšius, priklausomai nuo individualių aplinkybių. Kai skirtingoms kontrolės grupėms priklausantys asmenys taip pat yra tarpusavyje susiję ekonominės priklausomybės ryšiais, visi tie asmenys turėtų būti priskirti vienai bendrai susijusių klientų grupei. Tokia grupė turėtų apimti kontrolinę grupę, bet kurį ekonomiškai priklausomą asmenį ar asmenis ir bet kurį asmenį ar asmenis, kuriuos tas ekonomiškai priklausomas asmuo ar asmenys kontroliuoja;

(7) siekiant atsižvelgti į galimybę, kad dėl susiklosčiusių išimtinių aplinkybių nebūtinai egzistuoja viena rizika, įstaiga turėtų turėti galimybę pateikti pakankamai įrodymų, kad du ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų vienos rizikos nekelia, nepaisant to, kad tenkinamos sąlygos, kuriomis tie asmenys laikytini susijusiais klientais. Tais atvejais įstaigos tų asmenų gali nelaikyti susijusių klientų grupe;

(8) šis reglamentas grindžiamas Europos bankininkystės institucijos Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;

(9) Europos bankininkystės institucija dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrinėjo galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ([2]) 37 straipsnį, pateikti rekomendacijų,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Kontrolės ryšiai

1. Du ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų kelia vieną riziką, jei vienas iš jų tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja kitą arba kitus, kai vienas iš jų privalo parengti konsoliduotąsias finansines ataskaitas, į kurias pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES ([3]) 22 straipsnio 1 ir 2 dalis arba 10-ąjį tarptautinį finansinės atskaitomybės standartą (TFAS), kaip nustatyta atitinkamos valstybės narės nacionalinėje teisėje, įtraukiamas ir kitas arba kiti.

2. 1 dalis taip pat taikoma juridiniams asmenims, neįtrauktiems į konsoliduotąsias finansines ataskaitas dėl Direktyvoje 2013/34/ES arba 10-ajame TFAS nustatytų išimčių ar leidžiančių nukrypti nuostatų, kaip nustatyta atitinkamos valstybės narės nacionalinėje teisėje.

3. Kai 1 dalis netaikoma, du ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų kelia vieną riziką, nes vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja kitą ar kitus šiomis aplinkybėmis:

a) fizinis arba juridinis asmuo turi balsų daugumą kitame subjekte ar subjektuose;

b) fizinis arba juridinis asmuo turi teisę arba gali paskirti arba pašalinti daugumą kito subjekto ar subjektų administracinio, valdymo ar priežiūros organo narių;

([2]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

([3]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

c) fizinis arba juridinis asmuo gali daryti lemiamą poveikį kitam subjektui ar subjektams pagal įstatymą ar sutartį, steigimo sutarčių ar įstatų nuostatas.

4. Kai 1, 2 arba 3 dalis netaikoma, galima laikyti, kad du ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų kelia vieną riziką, nes vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja kitą ar kitus bet kuriomis iš šių aplinkybių (bet ne tik jomis):

a) fizinis arba juridinis asmuo turi teisę arba gali priimti sprendimą dėl strategijos arba vadovauti kito asmens ar asmenų veiklai;

b) fizinis arba juridinis asmuo turi teisę arba gali priimti sprendimą dėl svarbių sandorių, įskaitant pelno arba nuostolių perdavimo kitam asmeniui ar asmenims;

c) fizinis arba juridinis asmuo turi teisę arba gali koordinuoti vieno ar daugiau juridinių asmenų valdymą.

5. Nukrypstant nuo 1, 2 ir 3 dalių, kai išimtiniais atvejais įstaiga gali įrodyti, kad, nepaisant susiklosčiusių tose dalyse nurodytų aplinkybių, du ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų vienos rizikos nekelia, įstaiga tų asmenų gali nelaikyti susijusių klientų grupe.

2 straipsnis

Ekonominė priklausomybė

1. Du ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų kelia vieną riziką, jei jie yra tarpusavyje susiję taip, kad, kai vienas iš jų susiduria su finansinėmis problemomis, visų pirma sunkumais gaunant finansavimą arba gražinant skolą, kitas arba kiti asmenys taip pat greičiausiai susidurtų su finansinėmis problemomis bet kuriomis iš šių aplinkybių (bet ne tik jomis):

a) kai tikėtina, kad dėl fizinio ar juridinio asmens nemokumo arba įsipareigojimų neįvykdymo kitas fizinis arba juridinis asmuo ar asmenys taps nemokūs arba nevykdys savo įsipareigojimų;

b) kai fizinis arba juridinis asmuo yra visiškai arba iš dalies garantavęs kito fizinio arba juridinio asmens poziciją, o pozicija yra tokia reikšminga garantui, kad garantas galėtų patirti finansinių problemų, jeigu būtų pateiktas reikalavimas;

c) kai didelė fizinio arba juridinio asmens bendrųjų pajamų arba bendrųjų išlaidų dalis siejama su sandoriais su kitu fiziniu arba juridiniu asmeniu, kuris negali būti laiku pakeistas nepatiriant pernelyg didelių papildomų išlaidų;

d) kai didelė fizinio arba juridinio asmens pagamintų prekių arba suteiktų paslaugų dalis parduodama arba suteikiama kitam fiziniam arba juridiniam asmeniui ir tie santykiai negali būti laiku pakeisti nepatiriant pernelyg didelių papildomų išlaidų;

e) kai didelė fizinio arba juridinio asmens gautinų sumų ar įsipareigojimų dalis yra susijusi su kitu fiziniu arba juridiniu asmeniu;

f) kai numatomas dviejų ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų paskolų grąžinimo lėšų šaltinis yra tas pats ir nė vienas iš šių asmenų neturi kito nepriklausomo pajamų šaltinio, iš kurio būtų galima apmokėti paskolos išlaidas ir visiškai ją grąžinti, o numatomas lėšų šaltinis negali būti laiku pakeistas nepatiriant pernelyg didelių papildomų išlaidų;

g) kai numatoma, kad dėl vieno fizinio arba juridinio asmens finansinių problemų kitam fiziniam arba juridiniam asmeniui būtų sunku visiškai ir laiku įvykdyti savo įsipareigojimus, nes asmenys yra teisiškai arba pagal sutartį bendrai atsakingi įstaigai;

h) kai du ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų pasikliauja tuo pačiu šaltiniu didžiajai daliai savo finansavimo gauti ir to finansavimo šaltinio nemokumo arba įsipareigojimų neįvykdymo atveju jis negali būti laiku pakeistas nepatiriant pernelyg didelių papildomų išlaidų;

i) kai du ar daugiau juridinių asmenų yra bendrai valdomi, kaip nurodyta Direktyvos 2013/34/ES 22 straipsnio 7 dalies a punkte;

j) kai dviejų ar daugiau juridinių asmenų valdymo organas yra daugiausia sudarytas iš tų pačių asmenų, kaip nurodyta Direktyvos 2013/34/ES 22 straipsnio 7 dalies b punkte;

k) kai dviejų ar daugiau juridinių asmenų balsų daugumą turi tie patys fiziniai arba juridiniai asmenys.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, kai išimtiniais atvejais įstaiga gali įrodyti, kad, nepaisant susiklosčiusių toje dalyje nurodytų vienos ar daugiau aplinkybių, du ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų vienos rizikos nekelia, įstaiga tų asmenų gali nelaikyti susijusių klientų grupe.

3 straipsnis

Kontrolės ryšiai ir ekonominė priklausomybė vienu metu

1. Trys ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų kelia vieną riziką, jei du ar daugiau iš tų asmenų kelia vieną riziką turėdami kontrolę pagal 1 straipsnį (kontrolės grupė), o vienas ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų yra susiję su vienu ar daugiau asmenų, priklausančių tai kontrolės grupei ekonominės priklausomybės ryšiais pagal 2 straipsnį.

2. Jeigu asmuo, kuris yra susijęs ekonominės priklausomybės ryšiais, kaip nurodyta 1 dalyje, priklauso kitai susijusių klientų grupei, visi asmenys, kuriuos kontroliuoja tas ekonomiškai priklausomas asmuo arba kurie patys yra ekonomiškai priklausomi nuo to asmens, taip pat kelia vieną riziką su 1 dalyje nurodytais kontrolės grupės asmenimis.

3. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, kai išimtiniais atvejais įstaiga gali įrodyti, kad, nepaisant susiklosčiusių tose dalyse nurodytų aplinkybių, trys ar daugiau fizinių arba juridinių asmenų vienos rizikos nekelia, įstaiga tų asmenų gali nelaikyti susijusių klientų grupe.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. gruodžio 6 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN